

SVERIGE. KUNGL. MAJ:T

**Kongl. May:tz Placat Och Förordning,
Angående Pärle-Fiskerijerne uti desz Rijken.
Gifwen den 29 May Åhr 1691.**

Stockholm, Tryckt uti K. B. Sal. Niclas Wankijfs Tryckerij,
1691

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

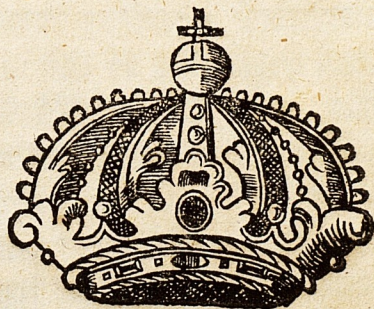
- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kungl. förordn.
Hia Samt.

Kungl. May:ē
PLACAT

Och
Förordning/

Angående
Wärle-Sisserijerne uti deß Risten.
Gifwen den 29 May Åhr 1691.

Cum Gratia & Privilegio Sac. Reg. Majest.

SEDERHOLM/
Tryckt uti K. B. Sal. Niclas Wankijfs Tryckerij.

PLACAT

Erklärung

Erklärung der ...

...

...

Wij Carl/ med Wd:

Wåde/ Sweriges/ Wd=
tes och Wändes Konung/
Storfurste till Finland/ Hertig uti Skåne/ Estland/
Lüßland/ Carelen/ Brehmen/ Behren/ Stettin-Pom-
mern/ Cassuben och Wänden/ Furste till Rügen/ Herre
öfwer Ingermanland och Wismar; Så oc Psalz-
Grefwe wid Rhein i Bepern / till Göllich/ Cleve och
Bergen Hertig/ etc. Giöre twitterligit/ at såsom wi ä-
re komne uti Erfahrenheet/ huruledes på åtskillige Öhr-
ter i Wårt Rike myckenheet af Strömmar och Insö-
gar finnes/ hwarest ymbnige Wärlenuslor sig märckia
låta/ utaf hwilka/ när de rätteligen handteras/ icke liten
Båtnad och Förlåfring för Os och Landet kan stå
att förmoda; Hwar emot utaf then Wårdlös och Egen-
nyttigheet/som här tills där wid är föröfwad worden/
Wij och Landmannen störste Affaknaden och Skadan
känna måste/men fremmande och andre där till obefo-
gade Personer Winsten och Fördelen åthniuta/dragan-
des offta för Wäre egne Waror/ dem de för en rin-

gå Penning sig tillstäckra / och sedan Os sielfwe eller
Våre trogne Vnderfåtare sällja / store Medel utur
Riket; Alltså hafwe Wij funnit godt och rådsampt/
till förebyggjande af sådane och flere deflüke Mis-
bruuk framdeles / så ock desto bättre Handhafwande
af Vår Konungzlige Rätt och Regale, som här under
beroor / att stadga och förordna / som Wij ock här
med / i Krafft af detta Vårt öpne Placat, stadge och
förordne / det Wij sådane Vårlefiskerijer effter denne
Dag wele Os och Cronan / såsom ett Regale, under-
lagdt hafwa / och icke tillstãdia dår emoot något in-
grees af en eller annan / hög eller låg / Civil eller Milie-
tar Personer / inländsk eller fremmande / under hwad
Skeen och företåndning det ock skee eller förebaras
kan. Men på det hwar och en må tweta huruledes
egenteligen detta förbehåld af Vår höge Rättigheet
är till at förstå / hafwe Wij nådigst twelat sådant uti
effterfölljande Puncter infatta och förklara.

I.

Jordåganden och Landtmannen / som någre stücke
Strømmer och Siögar under sine Ågor hafwer at
tillgå / skall nu / som förr / fritt stå / samma Musle-
eller Vårle- Fiskerij at tjuka / allenast han dår twid i acht
tager den Tjiden och Sättet / som Vår dår till förord-
nade Upsynesman honom förestrifwer / på det, således
Si

Sisterket icke genom otidig och Wårdlöds handte-
ring må / jämtväl till Nigandens egen skada / förskämt
och ödelagdt / utan till bättre Förkäring och Tillvärt
befordrat och hulpit warda.

2.

De Bønder / som Dß och Cronan tillhörige äro /
så Skatt / som Crono / under hwad Stat och Förhä-
ning de twara måge / antingen till Militien, Civil-Stat-
ten eller Clericiet anslagne / skole twara förplichtade
de upfångne Wärlor äth ingen annan / ehoo det ock wa-
ra må / at uplåta och öfwerantwarda / än Wäre der till
af Cammar- och Commercio Collegio förordnade twisse
Befallningz / hastwande / hwilke där emoot strax wid les-
tweringen skole icke allenast dem däröfwer quittera,
utan ock så fort med rede Penningar betala till det
prijs / som en twis författad och till Wäre Landzhöf-
dingar afgången Taxa förmår och uthwijfar. Till
hwilken ända Wij genom Wårt Stats-Contoir redan
den Anordning hastwe gjöra låtit / at de där till nödi-
ge Medel och Penningar måge alltid uti Landsän-
darne stå i Beredskap / och sålunda Wäre Betiente
intet tillfalle lemnas at med Betalningen uppehålla
Allmogen / eller emoot deras Willia / för Restancier el-
ler på något annat sätt / den samma kårta och af-
räkna.

Ca

3.

Såsom Adelens och Frälsemannens egen Bårnad där i består / at excolera och bruka sin Egendom det bästa som skee kan; Alltså warda de på samma sätt / som i den första Puncten är omrördt / sökiandes att betiäna sig af den Vnderwijsning / som Wår Upsonesman skal wara beredd at meddela dem öfwer handteringen af denne Fångsten / warandes Wi för det öfrige i Råder tillfridz / at sedan de / på fall de sine upfångne Pårlor äsch andre tänckia at förhandla / först / i anseende af Wår Regal Rättighet / Os den samma till Sahlu hembudit hafwa / de sedan där med / så som annan deras wålfångne Egendomb / effter godtyckio disponera och handla måge.

4.

Ingen må oloftwandes och moot Egandens Wille löpa uti annors Ågor eller Strömmar / och där glöta effter Musflor / hindrandes där med råtta Eganden at till sin Fördeel bruka de honom anwiste Wägar till sin Handtering ; Swaröfwer Landzhöfdingarne skole hålla sträng och alstwarlig Hand / låtandes dem / som här emoot handla / näst ersättiande af tillfogad skada / där ofwan uppå / såsom Awärckare och Wårt Förbudz brytare / wederbörligen plichta ;
Doch

Doch eximeras och undandragas här ifrån de Personer/som af Oss eller å Wåre wågnar och Ordres, kunna af Landzhöfdingarne till sådant siffande förordnas.

5.

Som det utan des stråfwar emoot god Ordning och Landzens Säkerheet / att så främmande som hwariehanda andre obekandte Personer stryka genom Landet utan Pass eller Beskeed ; Alltså skall af Landzhöfdingar och Befallningzmännerne här efter grann och noga Acht gifwas uppå slyke Personer / och de samma anhållas / till des de sine behörige Betwijs om sine Personer / Handteringar och Åbrender framtee ; Men där de där åstwan på spöras slå sig i Handel med Landmannen om Wårlor / eller något annat / hwar under de denne Handel skulle tillbiuda att skyla / då tagas de strax i Hächte och Förwahr / till des efter Omständigheterne och Bestaffenheten ett sådant lagligt Straff them kan öfwergå / som en sådan förgräpelse emoot Wårt Kongl. Regale och Rättigheet förtienar. Hwilket alt så Wåre General Gouverneurer, Gouverneurer och Landzhöfdingar / som alle andre Befåhlhafwande och Betiente/

tempte

sempte flere/ som wederbör/ hafwa att ställa sig till
hørsam effterrättelse; Icke giörandes eller tillätandes
här emoot något i ringaste mätto / hwarken nu eller
framdeles. Till yttermehra wisso hafwe Wij detta
med egen Hand underskrifwit/och med Wårt Kongl.
Secret bekräfta låtit. Datum Stockholm den 29 May
Åhr 1691.

CAROLUS.

www.books2ebooks.eu